

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów
Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów
od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya. — Montenegro. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Ameryka.

(Zabiegi przy wyborze prez. denta. — Przymierze konfederacji argentyńskiej z republiką Buenos-Ayres.)

Nowy Jork. Dzienniki wychodzące w Richmond, Charleston i Nowym Jorku donoszą, że w Stanach zjednoczonych zanosi się na ważne wypadki. W listopadzie odbędą się wybory prezydenta. Z różnych kandydatów na prezydenta zdaje się Abraham Lincoln, członek kongresu dla Kentucky, mieć największą nadzieję. Pan Lincoln należy jednak do abolicjonistów, a partya południowa utrzymująca niewolników upatruje w możności jego wyboru dla siebie niebezpieczeństwo, i zamyśla spokojną rewolucyą usunąć się od wyborów, a następnością tego byłoby rozdwojenie Stanów zjednoczonych. Kandydatem na prezydenta demokratów południowych występuje pan Breckenridge senator i od roku 1856 wiceprezydent Stanów zjednoczonych. Jeżeli pan Lincoln zostanie prezydentem, tedy senatorowie i deputowani z południa zbiorą się nie w Waszyngtonie, lecz w Richmond; kongres południa ogłosiłby natenczas prezydentem pana Breckenridgę. Wypadek ten jakoby niezawodny zapowiadają nawet urzędnicy terażniejszego rządu. *New-York-Herald* potwierdza te przygotowania, i upomina publiczność, aby się miała na baczności przeciw wynikającemu zwykle z takich wypadków handlowemu i finansowemu przesileniu.

Buenos-Ayres, 27. czerwca. Według *Hamb. Börs. Halle* został w Parana między konfederacją argentyńską i prowincją Buenos-Ayres podpisany dnia 6go b. m. akt unii; dokument ten ratyfikowały dnia 19go b. m. obydwie rządy, i w ten sposób wzmocniły zawarty między sobą dnia 11. listopada 1859 traktat pokoju. Nadmieniony akt podpisali dla Buenos-Ayres Don Dalmacio Velez Sarsfield, a ze strony konfederacji argentyńskiej minister wojny i marynarki pułkownik Don Benjamin Victoria i deputowany Don Daniel Araoz, i składa się z 19 artykułów.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące. — Poselstwo marokańskie. — Posel pruski.)

Madryt, 18. sierpnia. Królowa wyzdrowiała już zupełnie. Jak donosi *Espana*, będą towarzyszyć Królowej w blizkiej podróży księżna Alba i margrabin Malpica i Penafiorida.

— *Gaceta* donosi, że port Tangeru został już ogłoszony wolnym od zarazy.

— Dnia 29go b. m. będzie na nowo puszczone na licytacyę służba korespondencyi kolonialnej.

— *Espana* wzywa rząd do udziału w ekspedycyi syryjskiej, ażeby na przyszłość wpływała Hiszpania także na wszystkie sprawy ważniejsze.

— Z Walencji donoszą telegrafem dnia 16. sierpnia: „Wczoraj wylądowało poselstwo marokańskie w Walencji. Cesarz marokański był zagniony sprzedać dochody ze żniwa, by zapłacić pierwszą ratę kosztów wojennych.“

— Rządowa *Gaceta de Madrid* donosi, że dnia 11go b. m. przyjmowali Ich Mość Królestwo na osobnej audyencyi hrabiego de Galen, pełnomocnego ministra pruskiego, który przy tej sposobności wręczył własnoręczne pismo Księcia Rejenta.

Anglia.

(Posiedzenie parlamentu z d. 17. sierpnia.)

Londyn, 19go sierpnia. Lord Fermoy zwraca uwagę izby niższej na straszną ofiarę z ludzi, którą Król z Dahomey na zachodnio-afrykańskim wybrzeżu zamierza złożyć w czasie uroczystości w pamięć swego zmarłego ojca. Na tę ofiarę przeznaczili 2000 ludzi. Lord Fermoy sądzi, że należy przedsięwziąć kroki, by zapobiedz temu straszemu rozlewowi krwi.

Mr. C. Fortesene odpowiada: że i rząd poniekąd pewnym jest zamiaru Króla z Dahomey. Angielski admirał na stacyi zachodnio-afrykańskiej otrzymał instrukcyę wyprowadzić do Króla poselstwo, i

jak najusilniej odradzać, by zaniechał tej rzezi. Z tem wszystkim trudno się spodziewać, by ta rada odniosła skutek pożądany.

Mr. Kinnaird zapytuje, czy rząd robił przedstawienia albo kroki u Porty, ażeby były wydane chrześcianki, które Druzy wprowadzili i sprzedali; a mr. Monsell chciałby wiedzieć, jakie instrukcyje wydane są lordowi Dufferin, i gani ostro postępowanie władz tureckich w Syrii.

Lord Palmerston odpowiada: Co do zamiaru Króla z Dahomey mogę powiedzieć, że już od dawna zwracał uwagę rządu Jej Mości Królowej. Było to w mojem powołaniu, odkąd stanąłem na czele ministerium spraw zewnętrznych, starać się usilnie nakłonić dawniejszego Króla z Dahomey do zaniechania tego krwawego obyczaju. Posyłałiśmy w tej sprawie dwie czy trzy misye do głównej siedziby Króla. Z bolem jednak muszę wyznać, że nasi posłowie przybywszy na dwór królewski nie widzieli tam ozdób używanych u ludów i w krajach cywilizowanych, lecz czaszki ludzkie, czaszki ludzi traconych na ofiarę, a potem dla okazałości na publiczne widowisko po murach dworu wystawiane. Owcześnie Król z Dahomey uwzględnił poniekąd nasze przedstawienia, ale czy terażniejszy Król uczyni podobnie, da się to widzieć. Stolica kraju Dahomey leży w znacznem oddaleniu od wybrzeża, a droga wiodąca do niej przez zarosłe i bagna jest tak uciążliwa, że wojskom europejskim wątpić, by czego dokonały przemocą. Mogę tylko zapewnić izbę, że się usilnie starać będziemy nakłonić tamtejsze władze, by przyjęły nasze przedstawienia, i nie omieszkamy wywierać powagi naszej, ile będzie można. Te rzezie nie są w żadnym związku z handlem niewolnikami. Usilowaliśmy odwieść Króla od handlu niewolnikami, ale wewnętrzne sprawy Afryki nie mogą nas zajmować.

Pytano mię, czyli dane są instrukcyje względem oswobodzenia z haremów tych nieszczęśliwych kobiet, które zostały wprowadzone z Damazku. Lord Dufferin otrzymał instrukcyje stosowne, a wydane będą także reskrypta do posłów w Konstantynopolu z poleceniem popierać lorda Dufferin. Kurszida Baszę i Osman Beja przedstawiali do Konstantynopola, ażeby ich brać pod sąd. Nie mogę powiedzieć, czy który z nich jako wojskowy z należnemi swojej randze honorami był przyjmowany. To jednak prawda, że obudwu z powrotem do Syrii odesłano, by tam przed sądem za zbrodnie odpowiadać. Na miejscu łatwiej mieć dowody, i spodziewam się, że jak tylko przekonani zostaną o zbrodnie, wymierzona będzie na nich kara, na jaką zasłużyli. Smutne wypadki w Syrii nie wyniknęły z barbarzyństwa Turków, ale wypływały raczej ztąd, że nie było bezpośredniej władzy tureckiej. Dziwne też krążą pogłoski, od kogo wyszedł krok zaczepny, i nie podlega prawie wątpliwości, że przyczyną zaburzenia byli Maronici, chociaż nie mogę powiedzieć, o ile na nich spada wina tego smutnego wybuchu; im też, jak słyhać, przypisać pierwsze gwałty; ale na takich niepewnych pogłoskach nie można polegać. Podług traktatu z Mehemed Alim stanęła ugoda, że ten okręg, o który chodzi, nie ma zostawać pod bezpośrednią władzą Sultana, ale w nim panować mają naczelnicy, jeden Maronita nad Maronitami, a drugi z Druzów nad Druzami, a z Sultaniem zostawać mają tylko w pewnym feudalności związku. Na pierwszy rzut oka zdawałoby się, że taka ugoda bardzo jest dobra, i że tamtejsze plemiona pod własnemi naczelnikami daleko lepiej będą rządzone, niż pod tureckimi urzędnikami. Co się później działo, na to nie otrzymałem urzędowych doniesień; ale poniekąd zdawałem w ministerium spraw zewnętrznych, i kiedy wszystkie papiery przechodziły przez moje ręce, wiem, że Anglia zawsze nalegała w Konstantynopolu, ażeby zaniechano ten system administracyi, i Syryę na równi z innemi prowincjami administrowano wprost od Porty. Nie mogę w tej chwili przedłożyć izbie instrukcyi udzielonych lordowi Dufferin, nie ma bowiem zwyczaju przedkładać instrukcyi, pokąd nie są uskutecznione. Mogę jednak powiedzieć, że jednym z obowiązków, które polecił rząd lordowi Dufferin, jest: spólnie ze swymi kolegami rozpoznać stan kraju i nalegać na taki system rządu, któryby jak najlepiej odpowiadał dobru ludu, i mógł zapobiedz podobnym jak teraz wypadkom.

Francya.

(Eskadra francuska przyległa do Syryi. — Składki. — Sekty religijne. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 19go sierpnia. Dzisiaj zebrali się znowu posłowie głównych mocarstw, by podpisać konwencyę względem ekspedycyi do Syrii.

— Do ministerium wojny nadeszła depeza z doniesieniem, że generał de Beaufort d'Hautpoul przybył już z swoim sztabem jenerałnym do Syrii, i że oczekuje przybycia Fuad Baszy z Damaszku, by wysadzać wojska na ląd.

— Składka urządzona we wszystkich kościołach paryskich na chrześcian syryjskich przyniosła 80.167 fr. 35 c. Redakcyje dzienników zebrały do 17. sierpnia 557.483 fr. 40 c.

— Rząd zawarł ugodę z kampanią „Messagerie imperial“ względem urządzenia komunikacji pocztowej z Indją przez czerwone morze.

— Słychać, że rząd postanowił istotnie przytłumić wszelkie niepozwolone sekty religijne, jakie się utworzyły we Francji i aukami swemi wywierają wielki wpływ w kraju.

— W dzień Napoleona, jak donosi *Monitor*, odsłonięto i poświęcono w obecności wielu artystów i widzów także fontanę Saint-Michel, według rysunku architektki Davioud, przy wnieściu na bulwar sebastopolski. — Ponieważ Cesarz chce oznaczyć aktem łaski zaciąganie do francuskiego wojska wojowników będących rodem z Sabaudyi i Nissy, przeto będzie nadana dekretem zupełna amnestya zbiegom wojskowym i innym podpadającym karze z owych wcielonych departamentów pod przytoczonymi warunkami.

Belgia.

(Wystawa sztuk pięknych. — Wiadomości bieżące.)

Bruxela, 18. sierpnia. Minister spraw wewnętrznych otworzył dziś w pałacu księcia powszechną wystawę sztuk pięknych. Pomysł autora „Carabiniers Belges“ znalazł pochwalny rozgłos w całym kraju, a w niektórych miejscach nawet praktyczne zastosowanie. W kilku miastach zawiązały się Towarzystwa karabinierów, a w Brukseli „komitet obrony kraju“, na którego czele, obok kilku deputowanych i innych znakomitości, stoi prezydent izby, pan August Orts. — Różne rady gmin krajowych mianowały w Brukseli pod prezydencją tutejszego tymczasowego hurmistrza pana Fontaines komitet centralny, ażeby panu Frere za zniesienie akcyzy wystawić trwałe pomnik publicznej wdzięczności.

Szwajcarya.

(Nota szwedzka.)

Zupełna osnowa noty szwedzkiej przesłanej do rady federalnej pod względem konferencyi jest następująca:

„Sztokholm, 18go lipca 1860. Niżej podpisany minister spraw zagranicznych Króla Jego Mości Szwecyi i Norwegii otrzymał w swoim czasie reskrypt, który mu przesłał pod dniem 18go czerwca Jego Excelencya prezydent federacyi, i nie omieszkał przedłożyć go swemu dostojnemu monarsze. Na jego rozkaz pospiesza niżej podpisany oznajmić panu prezydentowi, że na uczynione przez rząd J. M. Cesarza Francuzów oświadczenie okazał rząd królewski gotowość swą brać udział w konferencyi, która się miała odbyć w Paryżu. Przyjazny sposób myślenia, jakim jest przyjęty Król Szwecyi i Norwegii ku federacyi szwajcarskiej, niech służy za rękojmię dla sprawy, jaką w zachodzącym przypadku na korzyść praw Szwajcaryi okazać nie zaniedba, a niżej podpisany może się przeto tylko na swoje dawniejsze oświadczenie odwołać. Niżej podpisany korzysta z tej sposobności ponawiając Jego Excelencyi prezydentowi federacyi swoje prawdziwe uszanowanie.

Hrabia *Manderström*.“

Włochy.

(Obozy i ćwiczenia wojskowe. — Wiadomości bieżące. — Rozkaz dzienny jenerała Goyon. — Zamknięcie portu w Ankonie. — Duch ludności w Kalabryi. — Podjazdy do portu. — Doniesienia z Neapolu.)

Turyń. Rząd sprowadza ciągle zapasy wojenne wszelkiego rodzaju z zagranicy, krajowe fabryki nie mogą zadość uczynić tylu zamówieniom. Dla pięciu wielkich komend wojskowych i dla osobnego korpusu w Toskanii założone będą następujące jesienne obozy do ćwiczenia: 1 komenda: 2 dywizye na prawym brzegu Ticinu między Cerano i Bellinzago, pod komendą jenerała Sonaz. 2. komenda: 3 dywizye w trzech oddzielnych obozach: pod Somma i Galareto; między Montechiaro, Ghedi, Castenedolo i Calcinato; między Pizzighettone i Cremona. 3. komenda: 2 dywizye w dwóch obozach pod Montecchio i pod Sassuolo. 4. komenda: 2 dywizye w dwóch obozach między Rimini i Cattolica i pod Bagnacavallo. 5. komenda: Jeden obóz pod San Maurizio pod dowództwem jenerała della Rocca. Oddzielny korpus z Toskanii zajmie obóz na równinie Ormanaro. Ćwiczenia obozowe rozpoczną się pierwszego września i będą trwały do połowy października.

— W Medyolanie sprzedają teraz publicznie po nlicach pamflety, widocznie w myśli podburzać umysły na Austryę, jakoby miała najeżdżać na Włochy.

— *Perseveranza* zaprzecza temu, by rząd neapolitański stawiał przez reprezentanta swego pana Winspeare pewien rodzaj ultimatum przynierza gabinetowi piemontkiemu.

— *Independ.* zapewnia, że Garibaldi był w Cagliari, chcąc się umówić ze swoim agentem Dr. Bertani. Domysłają się, że ta umowa jest niejako tylko bliższem orzeczeniem tego, co w Genuy piemontki minister spraw wewnętrznych pan Farini uradził z tym samym panem Bertani, a to, jak powszechnie mówią, ażeby wstrzymać wyprawę korpusu ochotników na państwo kościelne.

Rzym. Jenerał Goyon wydał do wojska następujący pożąguawczy rozkaz dzienny:

„Jenerał dywizyi odjeżdża do Francyi z upoważnienia ministra wojny, na powszechną inspekcję wojsk stojących pod jego rozkazami, i porucza komendę od 5. b. m. począwszy jenerałowi brygady de Nonc. Jenerał dywizyi mimo odjazdu nie składa komendy, będzie zawiadamiany o wszystkim, coby go obchodzić mogło i w razie potrzeby pospieszy z powrotem do swoich dobrych, walecznych i uległych żołnierzy, których szczere przywiązanie wysoko ceni. Dla prac inspekcyjnych nie miał niestety czasu odprawić przeglądu, i rozdzielić uroczyście krzyże honorowe, których Jego Świątobliwość raczył udzielić. Był więc zmuszony rozdawać je w domu; ale żeby wszystkim oddziałom wojska dać dowód, ile ceni ich zachowanie się, znosi wszystkie wyroki wydane na areszt domowy.“

— Łańcuch do zamknięcia portu w Ankonie jest już wyciągnięty. Silne belki połączone ze sobą i spięte na beczkach podtrzymują łańcuch pod powierzchnią wody. Na wstępie do portu, który teraz jest dosyć ciasny, stoją dwa stare statki do czyszczenia rzek, które teraz świeżo uzbrojone, zastępują jako pływające baterye.

Neapol. *Patrie* podaje niektóre szczegóły z usposobienia między ludem Kalabryi. Wieśniacy są przychylni Królowi, w wyższych klasach sprzyjają niektórym Garibaldiemu. Większość ludności zachowa się obojętnie i nie będzie popierać powstania.

Ten sam dziennik podaje także w jaki sposób silono się wprowadzić neapolitański okręt wojenny „Monarca“ z portu pod Castellamare. Parowiec „Veloce“ krążył w porcie i zatoce Salerno godzin dwanaście i nie zwracał na siebie uwagi strazy nadbrzeżnej, będąc pod pawilonem angielskim; ku wieczorowi widziano go koło Capri, ale o 11. w nocy stanął naprzeciw portu Castellamare i wysadził łodzie, których załoga z niezmierną szybkością poprzeczyła liny okrętowe, nim się jeszcze straż okrętowa spostrzegła. Gdy się już zabierali przepiłować łańcuch kotwiczny wystąpiła załoga „Monarca“ na pokład, dano z obu stron ognia, dwóch ludzi na okręcie odniosło śmiertelne rany a komendant lekko tylko został ranny. Twierdza Castellamare zaalarmowała wojsko czterema wystrzałami z dział, poczem „Veloce“ znany ze swej chyżości, odplynął spokojnie, lecz nazajutrz widziany był znowu w przystani neapolitańskiej.

— *Times* podaje następujący list z Messyny z 12. sierpnia: „Korzystając z poczty francuskiej, która wkrótce odchodzi do Marsylii, przesyłam Wam następujący w tej chwili wydany rozkaz dzienny:

Faro, 12. sierpnia.

Oficerowie i żołnierze armii lądowej i morskiej! Dyktator zmuszony oddalić się na krótki czas z głównej kwatery, zostawił mi następujący rozkaz:

„Jenerale Sirtori! Zostawiam Ci komendę nad armią lądową i morską, gdyż jestem zmuszony oddalić się na kilka dni.

G. Garibaldi.“

Oficerowie i żołnierze! Największe prawo do Waszej ufności nadaje mi zaufanie, jakie pokłada we mnie mąż, który reprezentuje najszlachetniejsze zamiary. Spodziewam się, że będziecie mnie słuchać, jak słuchaliście jenerała Garibaldeggo. G. Sirtori, szef sztabu.“

Garibaldeggo wycieczka dla zbadania wybrzeża neapolitańskiego i jego podróz do Cagliari zdają się wyjaśniać ten rozkaz dzienny.

— List korespondenta dziennika *Times* z Messyny z 6. sierpnia podaje następujące szczegóły: „Jenerał Clary powrócił z Neapolu, ale nie słychać nic, jak się powiodła jego misya. To pewna tylko, że bezpośrednie układy między Neapolem i Turynem toczą się jeszcze, ale że Garibaldi będzie tylko tak długo jeszcze czekać, jak się to zgodzi z zamiarami jego. Tymczasem przedłużone zostało zawieszenie broni na czas nieograniczony; może być jednak wypowiedziane tak dobrze jutro jak i za kilka tygodni. Okręta przywożą prawie codziennie ochotników i amunicję; ale formowanie pułków sycylijskich postępuje powoli.“

Niemce.

(Sprostowanie fałszywych wiadomości. — Uzbrojenie twierdz związkowych. — Postanowienie stanu handlowego w Frankfurcie. — Nowiny dworu bawarskiego. — Komunikacya z Paryżem wprost z Wiednia.)

Berlin, 20. sierpnia. *Gazeta pruska* rządowa zawiera następujące oświadczenie, znane już w treści z depezy telegraficznej:

„Dziennik *Nord* podał w numerach 229 i 230 szczegóły i punkta umówione na zjeździe w Cieplicach, które powtórzyły już liczne dzienniki. Jesteśmy przekonani, że nawet ci, co niesą bliżej wtajemniczeni w stosunki europejskie, poznają na pierwszy rzut oka, że wszystkie te szczegóły są tylko utworem imaginacyi.“

Frankfurt. Jak donosi *Frankf. Postztg.* wytoczyły się na sejmie związkowym obrady nad tem, by zaprowadzić w uzbrojeniu wszystkich twierdz związkowych jednaki kaliber i system, i obrady te postąpiły już tak dalece, że chodzi jeszcze tylko o pewne konstrukcyje i rodzaj kalibru. Sprawa ta znajdzie powszechnie uznanie w Niemczech, gdyż oddawna już odzywały się ze wszech stron głosy za jednostajnem uzbrojeniem twierdz związkowych.

— Jak donosi *Neue Frankfurter Zeitung*, wydał tutejszy handlowy stan okolnik, w którym podpisani obowiązują się wykończeniu wszelkimi siłami zapęd do gry hazardownej i dla tego postanowili podwładnych sobie natychmiast wydaleć ze służby, jeżeli się okaże, że w bankach grywają. Uchwała ta postanawia nadto, że żaden z podpisanych nie przyjmie do swej służby ludzi, których

dla gry hazardowej kto inny oddalił. W okólniku odwołano się do rozporządzenia z 30. grudnia 1819, w którym wyrażono, „że graczy należy uważać za ludzi szkodliwych dla ogólnego społeczeństwa.“ Powodem do tej uchwały jest blizkie otwarcie kolei żelaznej do Hamburga.

Mnichów, 20. sierpnia. Wczoraj o 2 godzinie zrana przybył tu Jego c. k. apostolska Mość a po 8 godzinie Jej Mość Cesarzowa z Starnberg i zaraz ztąd do Wiednia odjechali. Przedwczoraj w dzień urodzin Jego c. k. apost. Mości odbyła się wielka uczta rodzinna w Possenhoffen. Podczas uczy grała muzyka król. przybocznego pułku a wieczór był bal familijny.

Sztutgarda, 16. sierpnia. Stała już wreszcie bezpośrednia komunikacja między Wiedniem i Paryżem, w której Sztutgarda stanowi prawie punkt środkowy. Dzisiaj w nocy, kilka minut po godzinie dwunastej, przybył tu pierwszy pociąg paryski, złożony z dwóch wagonów z osobami z Baden, i z dwóch z towarami wirtensberskimi, o godzinie czwartej przybył tu wiedeński pociąg; przywiózł trzy bawarskie wagony z osobami, a dwa także z towarami wirtensberskimi. Obydwa pociągi, pomimo późnej godziny, przyjmował minister finansów Knapp osobiście; pierwszego oczekiwała oprócz tego liczna publiczność. Ponieważ jednak wczoraj odbywały się w Wiedniu wielkie festyny, które tam wyprawiano z powodu otwarcia linii kolei żelaznej, a w Paryżu obchodzono dzień Napoleona, przeto łatwo pojąć dlaczego frekwencya osób w pierwszych tych pociągach była mniej liczna, niżeli ta, jakiej się później spodziewać można.

Szwecya.

(Czynności sejm. — Wiadomości bieżące.)

Sztokholm, 10. sierpnia. Propozycję konstytucyjnego wydziału w dodatku do §. 16. regulaminu państwa, że każdy, kto jest upoważniony wstąpić w jakowyś stan bez poprzedniego wyboru, może być do każdego stanu wybrany, przyjął według *Gazety Narodowej* stan rycerski i szlachty, mieszczanski i włościański, a stan duchowny odrzucił. — Wydział ekonomiczny zaproponował sejmowi prosić Króla, o wydanie prawa dla kobiet przyjmować służbę organisty, jeżeli z nią nie jest połączona służba dzwonnika, następnie prawa pełnienia funkcji przy stacyach telegraficznych, jak tylko udowodnią, że do piastowania tego urzędu są uzdolnione. — W ostatnich trzech dniach dała się czuć na wszystkich telegraficznych liniach państwa tak silna elektryczność powietrza, że telegrafowanie odbywało się z największą trudnością i tylko od czasu do czasu.

Montenegro.

(Pierwsze kroki nowego księcia. — Wiadomości bieżące.)

Podług doniesień telegraficznych z Cataro wysłał młody książę Nikołaj Petrovich Niegusz zaraz 16. sierpnia kapitana z Nieguszu, Marka Perbice dla powitania władz austriackich do Cataro, a obcych konsulów uwiadomił wiceprezydent senatu, Kerslo Petrovich, o wyborze nowego księcia.

Za rządów księcia Danilo wzmogło się nanowo barbarzyństwo w Czernogórze, gdyż sam książę dawał mu nie małą otuchę. Zmarły w roku 1851 i dotąd jeszcze nieodżałowany Władysław dokładał wszelkich starań, by odzwyczaić Czernogórców od ucinania głów poległym nieprzyjaciółom, a przeciwnie Danilo starał się wszelkimi środkami utrzymać ten barbarzyński zwyczaj. Znany jest także jego kodex montenegryński, który potępia cała prasa europejska.

— Jak piszą z Durazzo, był rząd turecki w Albanii przygotowany na wielki atak Montenegryńców; 3000 Czernogórców napadło już nawet wieś Tugeim! (w dystrykcie Antiwari), ale ludność odparła ich. Z Bitogllii nadszedł rozkaz Baszy do Durazzo, wyprawić wszystkich redyłów tego dystryktu do Elbasanu, uzbroić tam i wysłać niezwłocznie dalej do Skutari.

Turcya.

(Wielka rewia. — Konsul holenderski. — Doniesienia z Syrii.)

Konstantynopol, 11. sierpnia. *Journal de Constantinople* opisując wielki przegląd wojska dnia 4. b. m. dodaje:

„Ta rewia jeneralna całej zbrojnej siły stołecznego miasta, chociaż dopiero w ostatniej chwili nakazana, znalazła jednak wojsko wszelkiego rodzaju zupełnie uzbrojone i do pochodu gotowe w imponującej liczbie i mogła wystarczyć na zabicie puszczonego w obieg niedorzecznych pogłosek, jakoby stołecznemu miastu państwa zbywało na dostatecznym wojsku. Nigdy nie były kompletniejsze zbrojne siły zebrane w Konstantynopolu, nie dlatego, jakoby rząd, trzymając je tutaj, oddawał się całkiem urojonym obawom, lecz ponieważ naturalny ruch wojsk, które rząd wyprawia codzień na różne punkta państwa, znajduje w Konstantynopolu punkt środkowy, gdzie przebywać musi w każdym przypadku odpowiednia wszelkim potrzebom a nawet godności państwa rezerwa.“

— Nadeszła już pewna wiadomość, że holenderski konsul Cuzi nie został zamordowany w Damaszku, lecz ukrywał się przez pięć dni; dom jego został wprawdzie zrabowany i zburzony.

— Z **Jerozolimy** piszą francuskiemu dziennikowi *Le Monde* pod dniem 2. sierpnia: Do 3000 Maronitów wyniosło się do Alexandrii, gdzie przyjął ich jak najlepiej rząd egipski, przyjaźniejszy dla mieszkańców Syrii niż Porta. Inni wychodzący udali się na wyspę Cypru i na inne wyspy. W Dżuni, o 1/2 mili od Bejrutu, urządzono rodzaj obozu dla 3—4000 chrześcian, którzy niemieli

ani przytułku ani pożywienia. W Bejrucie odznaczają się prawdziwym poświęceniem Siostry Miłosierdzia, OO. Jezuiti, Łazarzyści, a w Saidzie Siostry Śgo Józefa. Władze konsularne wypełniają także chwalebnie swój obowiązek względem nieszczęśliwych rodzin, zebranych w Bejrucie, Saidzie i innych miastach. Wcale inaczej postępują samolubni i chciwi urzędnicy tureccy. U kilku z nich znaleziono skrzynie pełne pieniędzy zabranych chrześcianom, klejnotów i kosztowności, które wydzierano gwałtem kobietom i dziewczętom, zostawiając je nago w Saidzie i na pobliskich polach.

Z Naplu donoszą, że od tamtejszych chrześcian żądali muzulmani 80.000 piastrow okupu, gdyż taką samą sumę musieli zapłacić przed czterema laty misyonarzom protestanckim za uknuty na nich zamach.

Podług dokładnego zestawienia zrabowali i spalili muzulmanie 23 klasztorów, 3 zrabowali tylko; 12 szpitalów zrabowali i spalili; tego samego losu doznały także 1 dom przytułku i 5 szkół. Zamordowane 70 mnichów i 1 zakonice.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 22. sierpnia. Dzisiejsza *Times* utrzymuje, że władze tureckie nie są zdolne utrzymać porządku w Syrii. Sultán chce mianować zdolnego meza, który ma otrzymać Syryę tytułem lennictwa i płacić trybut Turcyi. — *Morning-Post* donosi, że Garibaldi odplynął z Cagliari w 4000 ludzi i powrócił do Messyny.

Turyń, 22. sierpnia. Dzisiejsza *Opinione* donosi: Dywizya ochotników Piacini, która niedawno przybyła do Messyny, została za bunt rozwiązana i rozdzielona na inne korpusy; zaś pułkownik Piacini otrzymał dymisyę i opuścił zaraz Sycylię. — Przedwczoraj wieczorem zetknęły się dwa pociągi w pobliżu Genuy. Pomiedzy ranionymi jest wielu rekrutów ostatniego zaciągu. Ministerjum handlu zarządziło natychmiast śledztwo.

Florencya, 21go sierpnia. Z Neapolu donoszą pod dniem dzisiejszym: W Kalabrii wylądowało 2000 Garibaldzistów, którzy połączyli się z powstańcami i uderzyli na Reggio. Zrana wylądował Garibaldi w 130 statków sycylijskich w Bagnara. Telegraf między Reggio i Palmi jest zerwany. W Potenzy stanął rząd prowizoryczny. Wybory do parlamentu odłożone są do końca września, a otwarcie parlamentu ma nastąpić 20. października.

Konstantynopol, 20. sierpnia. W Damaszku uwięziono po dzień 9go b. m. do 800 ludzi, ale w niektórych miejscach nie ustaje agitacya. Austriacki agent konsularny w Safedzie przeszkodził Turkom, którzy chcieli rabować żydów.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Wojeżyński Alfred. — Sniugórski Stanisław. — Bojar Mikolaj. — Anistydesco kasso. — Basso Konstanty. — Sadawski Jan. Pod kolej żelazną: Puchalski Michał.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. sierpnia.

PP. Torosiewicz Franc, i Jusznorski Szymon, do Wiednia. — Eberhard Fryd., ces. ros. konsul do Orszowy, do Wiednia. — Wolański Franc., do Rzepiec. — Mysłowski Alfred, do Zubrzec. — Garzykowski Michał, do Brynic górnych.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parya. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.69	+ 13.5	84.9	zachodni sł.	pochmurno
8. god. po poł.	325.51	+ 18.8	49.1	„ „	„
10. god. wiecz.	326.00	+ 14.0	83.0	„ „	„

T E A T R.

Dziś na scenie niemieckiej po raz pierwszy na dochód komika p. Fryderyka Seufferta: „Jeder thut was er kann!“ kwodlibet komiczny ze śpiewami i tańcami w 3 oddziałach z prologiem.

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 27. sierpnia: Licytacya na dostarczenie potrzebnych materiałów dla artylerii we Lwowie. — Licytacya na dostarczenie wiktualów dla więźniów w Złoczowie.

Dnia 28. sierpnia: Sprzedaż realności nr. 333 w Serecie. — Wydzierżawienie zakładu kąpielowego truskawieckiego w Samborze. — Licytacya na dostarczenie kamienia na gościńce w obwodzie przemyskim za pomocą ofert w Przemyslu. — Sprzedaż realności nr. 314 w Radziechowie. — Wydzierżawienie młynów w Bolechowie. — Licytacya na dostarczenie różnych artykułów dla głównego szpitalu we Lwowie.

Dnia 29. sierpnia: Wydzierżawienie młynów w Delinie. — Licytacya na dostarczenie drzewa opałowego dla c. k. finansowej dyrekcji krajowej we Lwowie. — Sprzedaż domu eraryjalnego w Strzykach w Spasie. — Licytacya na wystawienie mostu na rzece Rata za pomocą ofert w Zółkwi. — Sprzedaż realności nr. 332 i 335/679 w Czerniowcach.

Dnia 30. sierpnia: Wydzierżawienie połowa ryb w stawie janowskim w Janowie. — Wydzierżawienie propinacji w Radowcach. — Wydzierżawienie dochodów miejskich Starego miasta w Samborze.

Dnia 31. sierpnia: Sprzedaż realności nr. 108 w Samborze. — Sprzedaż sumy zahypotekowanej na realności nr. 123 miasto we Lwowie. — Wydzierżawienie podatku konsumcyjnego w Kołomyi.

Kurs lwowski.

Dnia 24. sierpnia.

Table with columns for currency types (gotówka, towarem) and values (zl., c.). Includes items like Dukatus holenderski, Dukatus cesarski, and various banknotes.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 24. sierpnia.

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 78.40 Metaliki po 5% za 100 zlr. 66.40; po 4 1/2% za 100 zlr. ---; po 4% za 100 zlr. ---. Obligacje in-

demnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. ---; Węgieł ---; Galicyi ---; Bukowiny ---; Akcyj. Banku narodowego sztuka 791.---; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 180.70; niższo-austr. towarzy-

stwa eskomptowego ---

Liasty zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. ---.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 112 ---; Lipsk za 100 talarów ---; Londyn za 10 funtów szterl. 130.75. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. ---. Paryż za 100 fr. ---.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.98 1/2 dukaty ces. pełnej wagi ---, korony ---, półkorony ---.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 24. sierpnia

Table with columns for lender (Instytut kapił, przedał, dawał, żądał), amount (100), and values in zł. and cent. Includes note: Wartość kupena od 100 zlr. ---

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21. sierpnia.

Table with multiple columns for various financial instruments and loans, including '1. Dług publiczny', '2. Stan oblig. domestykalu', and '3. Akcje'. Includes items like W. austr. wal. po 5%, Z pożyczki narod. po 5%, and various bank shares.

Table with multiple columns for various financial instruments and loans, including '4. Liasty zastawne', '5. Obligacje z prawem pierwszeństwa', and '6. Losy'. Includes items like Banku narodo., w mon. kon., and various bonds.

KRONIKA.

(Wychodźcy do Ameryki.) Z Berlina wyruszyło przed kilkoma dniami liczne grono wychodźców złożone z samych żydów poznańskich na Hamburg do Nowego Jorku.

(Przebiegłość Walkera.) Wychodzący w Kopenhadze „Berl. Tid.“ pisze: W czasie pobytu wojennego brygu „St. Thomas“ w południowej Ameryce zgłosił się do komendanta pewien człowiek, który się nazwał Adelsberg i mienił się być niemieckim badaczem przyrody.

(Obóz pod Chalons) leży podług opisu na jednostajnej równinie, gdzie na kilku mil dokoła nie ma ani drzewa ani krzaka, wyjąwszy gdzie indziej kilka karłowatych sosen albo smugę łąki nad potokiem; zresztą świeci wszędzie naga, wapienna ziemia, która w czasie posuchy rodzi kurzawę a po deszczu zamienia się w gęste błoto.

(Sprzedaż biblioteki) W ciągu miesiąca listopada nastąpi pod dyrekcją pana Heussnera w Brukseli licytacja jednej z największych i najkosztowniej-

szych prywatnych bibliotek w Belgii, własności zmarłego niedawno pana De Jonge, przy której znajduje się także zbiór rzadkich i kosztownych rycia.

(Żeński generał.) Przed piętnastu laty jeszcze mieszkała w Petersburgu we własnym pałacu dama, która niegdyś była piastunką Cesarza Mikołaja i po wielu latach zasługi na dworze cesarskim otrzymała rangę generała.

Dodatek tygodniowy Nr. 34.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

- 1) Gradobicia w lwowskim okręgu administracyjnym od roku 1821 do 1859.
2) Wychowanie publiczne. Stan szkół, nauk i uczniów w lwowskim okręgu administracyjnym w roku szkolnym 1858 i 1859.
3) Żupy solne w Galicyi i na Bukowinie. Wywar i sprzedaż soli w maju 1860 i 1859.
4) Starostwo Sanoockie. Dokument z r. 1402 i kilka lat późniejszych. Wypis z metryk koronnych zawierający rewizję Starostwa Sanoockiego.